

AntiPestPlan 2024-2025

Het belang van een AntiPestPlan.

Pesten

Pesten is een vorm van agressie waarbij één of meerdere personen een andere persoon fysiek, verbaal of psychisch schade toe brengt. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld.

Signalen van pesten kunnen zijn (deze lijst kan uitgebreid worden):

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een kind
- Een kind voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Naar het huis van de gepeste gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen naar het slachtoffer
- Roddelen

Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.

Omdat pesten helaas, net als op andere scholen, ook bij ons op de Jozef Sartoschool voorkomt, willen wij het probleem onder ogen zien, bestrijden en aanpakken.

Wij is: Team Jozef Sartoschool, ouders en kinderen. Tenslotte moeten we het samen doen.

Pesten onder ogen zien, aanpakken en bestrijden

De Jozef Sartoschool moet een plek zijn waar kinderen, maar ook leerkrachten en ouders zich prettig, gewenst en veilig voelen. Alleen op deze manier kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Door het samen bepalen van regels en afspraken, deze te oefenen en duidelijk zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen elkaar aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Vanuit het werken met, bezigen en bespreken van regels en afspraken leren kinderen wat deze inhouden en hoe ermee om te gaan.

Door te werken aan de sociale emotionele ontwikkeling verbetert de bewustwording van gedrag, geeft het zicht op houding en handelwijze en bevordert dat positief de omgang met anderen. Doel is om de sociale veiligheid binnen de Jozef Sartoschool te verhogen en te waarborgen. Daarom hanteren wij het AntiPestPlan!

Het AntiPestPlan

In het AntiPestPlan staat beschreven hoe wij pesten aanpakken, hoe wij pesten willen bestrijden, hoe wij pesten willen voorkomen. Het AntiPestPlan (APP) hanteren we niet alleen om duidelijk te maken hoe wij over pestproblematiek en pestgedrag denken maar ook om zichtbaar te maken dat wij als school maatregelen nemen om pesten aan te pakken en wat wij concreet doen om pesten te bestrijden dan wel te voorkomen.

Het geeft aan dat we het aanpakken, bestrijden en voorkomen van pesten een belangrijk onderwerp vinden.

Het geeft aan betrokkenen houvast hoe te handelen bij pestproblematiek.

Het APP bevat een Pestprotocol en een Pestpreventie. Het Pestprotocol richt zich op het aanpakken en bestrijden van pesten en de Pestpreventie richt zich op het voorkomen van pesten. Beide gaan uit van een aantal uitgangspunten.

Uitgangspunten van het APP

Het APP heeft de volgende uitgangspunten:

- Pesten wordt door alle betrokkenen (team, ouders en leerlingen) onderkend als een probleem.
- Het AntiPestPlan is van ons allemaal! Wij doen niet aan horen, zien en dan zwijgen!
- Als pestgedrag voorkomt, nemen team, ouders en kinderen duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie!
- Team, ouders en kinderen streven naar betrokkenheid, verantwoording en eigenaarschap bij het werken aan een veilige plek voor iedereen op de Jozef Sartoschool en bewaken die veilige plek ook samen!
- Team, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders volgen het Pestprotocol. Zo ontstaat samenwerking tussen de betrokkenen met als doel de peestsituatie ten positieve te keren.
- Team, ouders en kinderen zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Er is een pestcoördinator aanwezig op school.
- Er is een vertrouwenspersoon voor kinderen aanwezig op school.
- Team, ouders en kinderen onderschrijven het plan en doen wat dit betreft een commitment.
- Het APP moet zo veel mogelijk streven naar duidelijkheid, zichtbaarheid en hanteerbaarheid voor kinderen. Hun begrips- en gedragsniveau is van belang om het plan succesvol te laten zijn. Het betrekken van kinderen bij het tot stand komen en eventueel bijstellen van het Pestprotocol en de Pestpreventie is belangrijk! Zij moeten het naast team en ouders kunnen, dragen, beleven, begrijpen en toepassen.
- Het APP is een werkdocument. Het moet leidraad geven, heldere eenduidige bewoordingen bevatten, goed toepasbaar zijn in de dagelijkse praktijk en zo nodig bij te stellen zijn.
- Team, ouders en kinderen halen hun voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. De Jozef Sartoschool steekt hier actief op in.

Het Pestprotocol

Pesten op school. Hoe gaan we dat aanpakken en bestrijden?

Team, ouders, kinderen weten dat:

- het APP alleen werkt en succesvol wordt als alle betrokkenen de uitgangspunten van het APP onderschrijven;
- het APP alleen werkt en succesvol wordt als alle betrokkenen de inhoud van het APP kennen en naleven;
- iedereen zich bij ons op school prettig, gewenst en welkom moeten voelen. Zo kan elk kind zich optimaal ontwikkelen;
- team, ouders en kinderen pestgedrag niet tolereren;
- iedereen elkaar aanspreekt op het niet naleven van regels en afspraken als er ongewenste situaties voordoen;
- dat wederzijds respect, elkaar steunen en elkaar de ruimte geven te leren op de Jozef Sarto hoog in het vaandel staan.

Voorwaarden om het probleem aan te pakken

- Pesten moet als probleem gezien worden door alle betrokken partijen; de gepeste, de pester, de zwijgende groep, de leerkrachten en de ouders.
- De school heeft de opdracht pestproblemen te voorkomen, onafhankelijk van het feit of pesten wel of niet aan de orde is. Het probleem wordt bespreekbaar gemaakt, waarna regels en afspraken worden vastgesteld.
- Regels en afspraken gelden voor school en daarbuiten.
- Iedereen is verantwoordelijk voor de uitvoer van het APP. Iedereen bewaakt grenzen!

Pesten aanpakken en bestrijden

Bij het aanpakken en bestrijden van pesten gaan we als volgt te werk:

- Iedereen volgt de Sarto 6. De Sarto 6 zijn 6 regels/afspraken om pesten aan te pakken, te bestrijden maar ook om pesten te voorkomen. Ze zijn samen met de kinderen gemaakt, op hun begrips- en gedragsniveau en zijn om dagelijks te bezigen.
- De Sarto 6 bestaat uit de volgende regels/afspraken:
 - 1) Wees aardig
 - 2) Niet buitensluiten
 - 3) Help elkaar
 - 4) Zoek hulp
 - 5) Praat erover
 - 6) Geen geweld
- Bij de Sarto 6 hoort concreet gedrag. Samen met kinderen besproken en bedacht. Geldend voor iedereen.
- De Sarto 6 staat hoog in het vaandel, wordt door iedereen nageleefd, is zichtbaar binnen school ook wat betreft gedrag! Team toont
- Hulp zoeken oftewel pesten melden kan bij de leerkracht maar ook bij de EHBPers (Eerste Hulp Bij Pesten). EHBPers zijn medeleerlingen die andere kinderen helpen bij het maken van de eerste hulpvraag. EHBPers kunnen ook helpen bij het hulp zoeken als het melden bij een leerkracht. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen vertellen we dit aan de kinderen.
- De Jozef Sartoschool maakt gebruik van een 'PestBox'. Dit is een soort brievenbus waarin kinderen middels een 'briefje' anoniem melding kunnen maken van een pestsituatie. De Pestcoördinator kijkt eens per week in de box, verzamelt de meldingen en onderneemt actie. Altijd respectvol en in vertrouwen.
- Als pesten optreedt dan wordt de situatie met alle betrokkenen besproken, een aanpak bepaalt en volgt iedereen de met elkaar bepaalde aanpak. Iedereen denkt en doet actief mee. Leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten in samenwerking met betrokkenen kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

- Wanneer het pesten ondanks alle inspanningen en de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert wordt het plan van aanpak opnieuw besproken en bijgesteld of worden deskundigen geraadpleegd en zo nodig ingezet.
- Bij pesten en ruzie gebruiken we onderstaand stappenplan.

Stappenplan bij ruzies en pestgedrag

1. Koel af!
2. Probeer er samen uit te komen. Neem plaats aan de P-tafel (Praat&Prima). Dit is een plek om over een ontstane conflictsituatie te **P**raten en de situatie **P**rima te maken. De **P** komt natuurlijk ook van het woord **P**esten! Praten staat voor het bespreekbaar maken van de ontstane situatie. Prima staat voor het zoeken en afspreken van een oplossing. Dit met de Sarto 6 in het achterhoofd.
3. Lukt dat niet of niet voldoende, delft iemand het onderspit en wordt verliezer of zondebok zoek dan hulp bij een EHBP'er of een volwassene.
4. **P**raat&**P**rima is erg lastig en moeilijk wanneer iemand in de minderheid is. Het team houdt het gebruik van de **P**-tafel goed in de gaten.
5. Wanneer de situatie niet of niet voldoende opgelost wordt brengt de leerkracht de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en maakt samen met de kinderen afspraken over de oplossing/aanpak. Wanneer het pestgedrag niet stopt, heeft dit gevolgen.
6. Bij herhaaldelijke ruzie en pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en treedt een volgende aanpak in werking. Stelregel hierbij is dat de leerkracht altijd hulp biedt aan de gepeste en de pester begeleidt in overleg met ouders en eventueel externe deskundigen. 7) Belangrijk bij die volgende aanpak:
7. De leerkracht neemt duidelijk stelling en legt een sanctie op aan de pester:
 - Een of meerdere pauzes binnen blijven.
 - Nablijven tot alle kinderen naar huis zijn.
 - Een schriftelijke opdracht al dan niet vanuit het probleem geschreven.
 - Afspraken maken over bijstelling van het gedrag van de pester en deze afspraken evalueren en bijstellen.
8. Er vindt een gesprek plaats tussen leerkracht en ouders. Ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om mee te werken. Alle afspraken worden vastgelegd in een archief.
9. Wanneer het pestgedrag niet verbetert of stopt, wordt deskundige hulp ingeschakeld via bijv. schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.
10. De volgende stap is het toepassen van disciplinaire maatregelen in overleg met ouders en bevoegd gezag. In extreme gevallen kan een kind worden geschorst of verwijderd.

Let op!

Wij vinden het belangrijk dat:

- een leerling het meldt bij een volwassene als iets niet prettig of gevaarlijk is.
- een leerling het meldt als iemand wordt gepest (ook als de pester doorgaat).
- er niet geroddeld wordt of leerlingen worden buitengesloten.
- we de ander niet beoordelen op hun uiterlijk.
- een leerling niet aan de ander komt als diegene dat niet wil.
- een gepeste leerling erover praat (thuis en/of op school) en het geen geheim is.
- leerkrachten het goede voorbeeld geven. Dit is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een veilig klimaat waar duidelijkheid heerst over omgaan met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en kinderen wordt niet geaccepteerd. De school neemt stelling tegen dergelijke gedragingen.
- je omgaat met de ander zoals je wil dat die ander ook met jou omgaat. We luisteren naar elkaar, we noemen elkaar bij de voornaam, proberen conflictsituaties goed op te lossen. Dit zo nodig met het stappenplan (eventueel met hulp van een volwassene).
- we vragen of we aan de spullen van een ander mogen komen.
- ieder kind welkom is op onze school: we vangen ze samen op.

Een aanpassing dan wel uitbreiding van deze afspraken en regels is in onderling overleg altijd mogelijk.

Schoolregels en groepsregels worden aan het begin van het schooljaar aangeboden en zijn zichtbaar aanwezig binnen school

Begeleiding leerlingen

Om een peestsituatie ten positieve te keren is het belangrijk steun en hulp te bieden aan alle betrokkenen maar zeker aan het gepeste kind en de pester. Alle betrokkenen spelen in meer of mindere mate een rol in de peestsituatie.

Begeleiding van het gepeste kind:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: "Hoe en door wie wordt er gepest?"
- Wat is de eigen rol in de situatie ? Samen praten over de manier van reageren.
- Zoeken naar en oefenen van een andere reactie.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een ander pest.
- Nagaan welke oplossing het kind ziet en wil.
- Sterke kanten van het kind benadrukken.
- Constructief gedrag belonen.
- Het kind laten weten dat ouders van pester en gepeste geïnformeerd worden.
- Oppassen voor overbescherming, omdat dit in de regel een tegengestelde reactie oproept

Begeleiding van de pester:

- Samen zoeken naar de reden van het pestgedrag.
- Het kind de gevolgen van het gedrag laten inzien.
- Excuses laten aanbieden.
- De nadruk leggen op de leuke en sterke kanten van de gepeste.
- Gedragsverandering belonen.
- Samen met de pester praten over een andere manier van omgaan met.
- De situatie met ouders overleggen met als uitgangspunt samenwerken.
- Inschakelen van deskundige hulp.

Adviezen

Adviezen van school naar ouders van gepeste kinderen:

- Blijf met uw kind praten.
- Als pesten niet alleen op school gebeurt, is het van belang contact te zoeken met ouders van de pester.
- Spreek de leerkracht van uw kind over het pestgedrag aan.
- Stimuleer positief. Leg de nadruk op wat het kind allemaal kan.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde komt aan het pesten.

Adviezen aan de ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind kan een pester worden.
- Probeer samen met uw kind achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Stimuleer het goede en corrigeer het ongewenste gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de mening van de school staat.

Adviezen aan alle ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind in gewenst gedrag.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag. → Geef het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer het kind voor zichzelf op te komen.

De Pestpreventie

Pesten voorkomen! Hoe gaan we dat doen?

Activiteiten van structurele aard

Door te werken aan de sociale emotionele ontwikkeling verbetert de bewustwording van gedrag, geeft het zicht op houding en handelwijze en bevordert dat positief de omgang met anderen.

Het werken aan die sociale emotionele ontwikkeling waarin specifiek activiteiten op het gebied van Pestpreventie is onderdeel van ons onderwijs zowel voor leerkrachten, ouders en kinderen. Wij brengen het thema 'pesten' regelmatig onder de aandacht en sturen aan op kennis en vaardigheden. Het regelmatig, zeg structureel, aanbieden van projecten, activiteiten, regels/afspraken en zo meer bevordert een positieve ontwikkeling van bewust gedrag, houding, handelwijze, omgang met anderen maar ook je kijk op jezelf als zelfvertrouwen, durven zijn wie je bent, lef, voor jezelf opkomen!

De volgende activiteiten zijn structureel:

- Elk half jaar brengen we de Sarto 6 onder de aandacht door diverse activiteiten.
- Elke maand komt het thema pesten aan de orde in kring of gesprek.
- Het gebruik van de P-tafel wordt gestimuleerd.
- Het APP wordt in activiteiten behandeld en actief nageleefd.
- Regelmatig een activiteit gericht op zelfreflectie en jouw plaats in de groep.
- Deskundigheid van het team op het gebied van pesten wordt bevordert middels informatie, workshops, activiteiten nader te bepalen en de tips en tools van de stichting School en Veiligheid.
- We nemen actief deel aan de Week tegen Pesten en de Week van Respect.
- Elk half jaar komen uit de groepen 5 t/m 8 een tweetal vrijwillige EHBP-ers. We stimuleren deze rol/taak wel.
- Elk jaar nemen een tweetal leerlingen uit de groepen 3 t/m 8 deel aan de leerlingenraad. Deze leerlingenraad gaat regelmatig met de directeur in gesprek om hun kijk op verschillende zaken die binnen de school spelen te geven.

De structurele activiteiten worden aangevuld door het doen van projecten, lessen e.d. als in Kwink.

Wij maken in ons onderwijsaanbod gebruik van de methode Kwink. Kwink is een online methode voor sociaal en emotioneel leren.

De methode onderscheidt zich door de focus op de vijf competenties van sociaal-emotioneel leren. Het zijn de uitgangspunten om de jaarlijks twintig nieuwe lessen vorm te geven. Ook de aandacht voor de transitie (het geleerde in praktijk brengen) kenmerkt Kwink.

Kwink gaat over 5 belangrijke vaardigheden die wij uw kind – samen met u – willen aanleren: 1 Besef van jezelf (ik) 2 Zelfmanagement (ik) 3 Besef van de ander (jij) 4 Relaties hanteren (jij) 5 Keuzes maken (wij). Alles wat belangrijk is om nu en later succesvol mee te doen aan onze maatschappij.

De methode helpt verstorend gedrag voorkomen - waaronder pestgedrag - door kinderen met een groepsbrede aanpak positief gedrag aan te leren.

Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Met hulp van Kwink leren we de kinderen hoe dat moet.

Kwink neemt elk jaar deel aan de 'Week tegen Pesten' door elk jaar een katern uit te geven. Dit katern bevat actuele lessen passend bij het thema van de Week tegen Pesten. Ze sluiten daarbij aan bij de stichting School en Veiligheid.

Kwink is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever werkt dan achteraf repareren.